

РЕШЕНИЕ

№ 9471

гр. София, 21.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IX КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 07.06.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Зорница Дойчинова

ЧЛЕНОВЕ: Диляна Николова

Геновева Йончева

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Христина Христова, като разгледа дело номер **4264** по описа за **2024** година докладвано от съдия Зорница Дойчинова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД, с ЕИК[ЕИК], чрез процесуалния си представител адв. У., срещу Решение № 1126/02.03.2024 г., постановено по н.а.х.д. № 10910/2023 г. на СРС, НО, 110 състав, с което е потвърдено НП № 002653/29.05.2023 г., издадено от член на Комисията за защита на потребителите, с което на касатора, на основание чл. 210а, вр. чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во е наложена имуществена санкция в размер на 20 000,00 лв. за нарушение на чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП.

В касационната жалба са изложени съображения за неправилност на обжалвания съдебен акт. Наведените касационни основания са за нарушение на материалния и процесуалния закон, аргументирани в жалбата с доводи, които в голямата си част преповтарят изложеното във въззивната жалба до СРС. Поддържа се, че посочената публикация на веб сайта на „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД отговаря изцяло на обективната истина, тъй като дружеството е интегрирало софтуер, който по определени критерии прави автоматичен анализ /скоринг/ на всеки кандидат за кредит и на базата на тази автоматична преценка кандидатстващите могат да бъдат одобрени за кредит или да им бъде отказан такъв дори извън работното време на дружеството. Отделно от това,

отпускането и усвояването на кредита може да се реализира и в неработни дни чрез система за незабавни плащания. В тази връзка се оспорва изводът на съда, че заявки, постъпили след 16:30 ч. в дните от понеделник до петък и след 14:30 ч. в събота, се обработват на следващия ден, като се твърди, че заявките се разглеждат и оценяват незабавно. Сочи се, че цялостното представяне на уеб сайта на дружеството – www.smilecredit.bg, не дава основание да се направи извод, че средният, сравнително наблюдателен и предпазлив потребител би могъл да бъде въведен в заблуждение, че може по всяко време да получи кредит, дори и извън работното време на финансовата институция. Излагат се съображения за неточна/неправилна квалификация на извършеното нарушение. Искането до съда е оспореното решение да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което да се отмени НП. Претендират се разноски за две инстанции.

В съдебно заседание, касаторът чрез адв. У. поддържа жалбата и моли за нейното уважаване. Претендира разноски.

Ответникът по касация – член на Комисия за защита на потребителите А. Д., чрез процесуалния си представител юк С., е представил отговор на касационната жалба, с който я оспорва като неоснователна, като излага подробни съображения за това. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание не се явява и не се представлява.

Софийска градска прокуратура, в съдебно заседание се представлява от прокурор Х., която дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София – град, IX касационен състав, след като се запозна с обжалваното решение и обсъди, както наведените с касационната жалба основания, така и тези по чл. 218, ал. 2 АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

Във връзка с контролните правомощия на КЗП, на 21.02.2023 г. длъжностни лица при КЗП са извършили проверка на интернет страницата <https://www.smilecredit.bg/>, използвана от дружеството „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД за предоставяне на небанкови финансови услуги от разстояние. В хода на проверката контролните органи установили, че на сайта е наличен следният текст: „Ние ще ти отпуснем кредит до минути, изцяло онлайн“, а съгласно Общите условия, публикувани на сайта на дружеството, работното му време е от 09:00 ч. до 18:00 ч. в работни дни и от 10:00 ч. до 16:30 ч. в събота. Контролните органи достигнали до извод, че ако клиент на дружеството желае да подаде заявка извън установеното работно време, одобрението му няма да бъде „до минути“ от подаването, поради което така формулирано, изречението може да въведе в заблуждение потребител, че във всеки един момент, при нужда от финансиране, може да използва услугите конкретно на тази финансираща институция с уверението, че ще бъде одобрен „до минути“, независимо от деня и часа на подаване на заявката, доколкото никъде не е пояснено, че заявката ще бъде разгледана и евентуално одобрена „до минути“ от подаването ѝ, но в установеното работно време на дружеството. Контролните органи констатирани и това, че съгласно политиката на дружеството, постъпилите заявки след 16:30 ч. за дните от понеделник до петък или след 14:30 ч. в събота се обработват на следващия ден, т.е. дружеството не обработва заявки „до минути“ дори и през цялото установено работно време.

Резултатите от проверката били обективирани в Констативен протокол №

К-0001458/21.02.2023 г.

За констатираното нарушение бил съставен АУАН № 002653/06.04.2023 г., в присъствие на представител на дружеството, който го е подписал без възражения.

В срока по чл. 44, ал. 1 ЗАНН било депозирано писмено възражение. Доводите, изложени в него, са обсъдени от административния орган и приети за неоснователни.

Въз основа на направените в АУАН констатации е издадено оспореното НП № 002653/29.05.2023 г., издадено от член на Комисията за защита на потребителите, с което на дружеството касатор, на основание чл. 210а, вр. чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во е наложена имуществена санкция в размер на 20 000,00 лв. за нарушение на чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП.

НП е връчено на представител на дружеството на 14.07.2023 г.

Пред СРС са събрани и гласни доказателства, като са разпитани свидетели.

Съобразявайки така описаната фактическа обстановка, СРС е постановил обжалваното решение № 1126/02.03.2024 г. по н.а.х.д. № 10910/2023 г., 110 състав, с което е потвърдил НП № 002653/29.05.2023 г., издадено от член на Комисията за защита на потребителите, с което на касатора, на основание чл. 210а, вр. чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во е наложена имуществена санкция в размер на 20 000,00 лв. за нарушение на чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП.

Със Заповед № 169ЧР/05.11.2018 г. председателят на КЗП е определил длъжностно лице от Комисията, което има право да съставя АУАН по законите и подзаконовите нормативни актове, контролът по приложението на които е възложен на КЗП.

Със Заповед № 28/13.01.2023 г. председателят на КЗП е оправомощил А. Д. – член на КЗП, да налага административни наказания и да издава НП за нарушения на ЗЗП.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 АПК.

При така установените факти, настоящият съдебен състав на АССГ достигна до следните правни изводи:

Предмет на разглеждане е Решение № 1126/02.03.2024 г., постановено по н.а.х.д. № 10910/2023 г. на СРС, НО, 110 състав, с което е потвърдено НП № 002653/29.05.2023 г., издадено от член на Комисията за защита на потребителите, с което на касатора, на основание чл. 210а, вр. чл. 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во е наложена имуществена санкция в размер на 20 000,00 лв. за нарушение на чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП.

Касационната жалба е допустима, като подадена срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол, от надлежна страна по смисъла на чл. 210, ал. 1 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН и при спазване на преклузивния 14-дневен срок по чл. 211, ал. 1 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН.

Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна, а обжалваното решение правилно.

Като извърши служебна проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 АПК, настоящият състав намира, че обжалваното решение е валидно и допустимо. В тази връзка, решаващият състав на съда съобрази, че това решение е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му, сезиран с подадена от „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД, с ЕИК[ЕИК], чрез процесуалния си представител адв. У., допустима жалба.

Районният съд не е нарушил процесуалните правила относно събирането на допустимите и относими към спора доказателства, обсъдил е доводите на страните. В мотивите към решението е направено изложение на установените от събраните по делото фактически обстоятелства и на следващите се от тях правни изводи, възприети и от настоящия съдебен състав, като съобразени с приложимите материалноправни разпоредби. В тази връзка, не са налице основания за отмяна на решението и връщането му за ново разглеждане с указания за събиране на доказателства. Следва да бъде отбелязано, че видно от протокола от проведеното на 06.11.2023 г. открито съдебно заседание по н.а.х.д. № 10910/2023 г. на СРС, процесуалният представител на жалбоподателя е оттеглил искането си за назначаване на експертиза с оглед допускането от съда на свидетел при режим на довеждане за установяване на обстоятелствата относно наличието на разработен софтуер, чрез който заявката за кредит може да бъде разгледана и евентуално одобрена по всяко време на денонощието и независимо от работното време на дружеството. Ето защо, касационната инстанция, в настоящия ѝ състав, намира за неоснователно оплакването на касатора за допуснато съществено процесуално нарушение от съда във връзка със събиране, проверка и анализ на доказателствената съвкупност от страна на районния съд.

Оспореното решение е издадено при правилно приложение на материалния закон по следните съображения:

На основание § 13, т. 23 ДР на ЗЗП „търговска практика“ е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. Съгласно чл. 68в във връзка с чл. 68г, ал. 4 ЗЗП се забраняват нелоялните търговски практики, дефинирани като заблуждаващи и агресивни търговски практики в чл. 68д-68к от същия закон.

Съгласно разпоредбата на чл. 68д, ал. 1 ЗЗП търговска практика е заблуждаваща, когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или, когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал. 2 и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. В съответствие с § 13, т. 31 ДР на ЗЗП „търговско решение“ е всяко решение, взето от потребител за това дали да закупи стока или услуга, за начините и условията за нейното закупуване, дали да извърши цялостно или частично плащане, дали да задържи стоката, или да се разпореди с нея, да упражни правата си, предвидени в договора по отношение на стоката или услугата, независимо от това дали потребителят решава да предприеме действие, или не.

В тази връзка е константна и съдебната практика на ВАС, че преценката дали пазарното поведение на търговеца осъществява състава на заблуждаваща търговска практика като проявна форма на забранена нелоялна търговска практика, следва да бъде извършвана за всеки отделен случай при съвкупна и обективна оценка на доказателствата /решение № 15363/11.12.2018 г. по адм.д. № 11267/2017 г., ВАС, VII отд., решение № 9627/15.07.2020 г. по адм.д. № 7983/2019 г., ВАС, VII отд. и др./ Фактическият състав на нелоялната заблуждаваща търговска практика по чл. 68д, ал.

1, пр. 1-во ЗЗП изисква да се установи кумулативното наличие на следните предпоставки: осъществяването на търговска практика, свързана с предлагането на стоки и услуги; тази търговска практика да съдържа заблуждаваща, невярна информация и следователно подвеждаща; да има за резултат или да е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на търговската практика /решение № 12167/07.12.2023 г. по адм.д. № 3102/2023 г., ВАС, VII отд./

От събраните по делото доказателства се установява, че в процесния случай е налице нелоялна заблуждаваща търговска практика по смисъла на чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП. Това е така, защото при извършената проверка на съдържанието на интернет сайта <https://www.smilecredit.bg/>, използван от касатора за предоставяне на потребителски кредити от разстояние на физически лица, резултатите от която са обективирани в констативния протокол от 21.02.2023 г., е установено отправено предложение до неопределен кръг потребители за сключване на договор за потребителски кредит, както и рекламно съобщение, че се предлага бърз онлайн кредит с усвояване до минути, изцяло онлайн. Така отправеното търговско съобщение е от естество да мотивира средния потребител да вземе търговско решение с оглед предлаганите от дружеството условия, а именно бързина и оперативност не само при кандидатстване, а и при финализиране на целия процес по усвояване на заеманата сума. Това обаче не отговаря на истината, тъй като в действителност одобрението на потребителя няма да бъде „до минути“ от подаване на заявлението, ако същото е подадено извън установеното работно време на дружеството, което съгласно публикуваните на сайта Общи условия е от 09:00 ч. до 19:00 ч. в работни дни и от 10:00 ч. до 16:30 ч. в събота. В тази връзка, съгласно политиката на дружеството, последното не само не обработва заявки „до минути“, но не обработва заявки и през цялото си установено работно време, поради което заявки, постъпили след 16:30 часа за дните от понеделник до петък или след 14:30 в събота, се обработват на следващия ден. По изложените съображения правилен е изводът на СРС за наличие на невярна информация в отправеното рекламно съобщение, тъй като потребителите имат възможност да изберат този пред други кредитори именно поради обявеното преимущество, свързано с посочените бързина и оперативност по усвояване на кредита, независимо от работното време на кредитните институции и оперативното време, необходимо за вътрешнобанкови и междубанкови преводи. Ето защо, предоставената по такъв начин информация относно естеството на процесната услуга има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което средният потребител не би взел без използване на търговската практика. Посочената подвеждаща информация е в състояние да заблуди потребителите, когато съпоставят различните пазарни предложения и правят своя икономически обоснован избор дали да сключат договора с оглед изтъкнатите преимущества на предлаганата услуга. Нещо повече, в публикуваните на интернет страницата на дружеството Общи условия, приложими към договорите за потребителски кредити, е изрично предвидено, че кредитодателят разглежда заявката и уведомява потребителя в разумен срок за съгласието да му предостави кредит и неговия размер, че потребителят разполага с 24 часа да приеме и да се съгласи с договора за кредит, считано от момента на уведомлението за одобрение, че се изисква изрично потвърждение от потребителя, че е запознат и приема условията, което може да се извърши в рамките на предоставените от кредитодателя 24 часа.

Изложеното обосновава извод, че потребителите биха могли да бъдат мотивирани към икономическо поведение, което не биха имали при други обстоятелства. Съставът на заблуждаващата нелоялна търговска практика не включва в себе си задължително осъществено заблуждение у средния потребител, а е достатъчно да съществува възможност такова заблуждение да бъде създадено, което обстоятелство в случая безспорно е налице /решение № 1043/04.02.2022 г. по адм.д. № 6798/2021 г., ВАС, VII отд./

По изложените съображения „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД безспорно е осъществило състава на административно нарушение по 68в, вр. чл. 68г, ал. 4, вр. чл. 68д, ал. 1, пр. 1-во ЗЗП, за което законосъобразно е ангажирана административнонаказателната му отговорност на основание чл. 210а ЗЗП.

Правилен е и изводът на СРС, че не е налице маловажен случай по чл. 28 ЗАНН. Липсват данни за смекчаващи отговорността обстоятелства, които да обосноват по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушения от подобно естество.

Размерът на санкцията, определен от административнонаказващия орган, е в съответствие с чл. 27 ЗАНН, като наказанието е определено в размер под средния такъв, а именно 20 000,00 лв., за което органът е изложил мотиви. Взета е предвид сложната социално-икономическа обстановка в страната, предопределяща изключително големия брой на потребители, които биха прибегнали до услугата „бързи кредит“, поради което така наложеното наказание е в състояние да постигне целите по чл. 12 ЗАНН.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав приема, че при постановяване на решението СРС не е допуснал нарушение на материалния закон, като го е приложил правилно.

С оглед гореизложеното, обжалваното решение не страда от пороците, визирани в касационната жалба, както и от такива, за които касационната инстанция следи служебно. Поради това, то следва да бъде оставено в сила.

По разноските:

С оглед изхода на делото, на касатора не се дължат разноски.

Ответникът е направил искане за присъждане на разноски. С оглед изхода на спора и своевременно направеното искане от страна на юк С., съдът следва да присъди разноски за юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 63д, ал. 4 ЗАНН във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ във връзка с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ. Като съобрази фактическата и правна сложност на делото, процесуалната активност на пълномощника – юрисконсулт при разглеждане на делото, обема и качеството на осъществената процесуална дейности, в полза на ответника следва да се присъдят разноски в размер на 80,00 лв.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2 АПК във връзка с чл. 63в ЗАНН, Административен съд София – град, IX касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 1126/02.03.2024 г., постановено по н.а.х.д. № 10910/2023 г. на СРС, НО, 110 състав.

ОСЪЖДА „АЙ ТИ ЕФ ГРУП“ АД, с ЕИК[ЕИК], да заплати на Комисията за защита на потребителите сумата от 80,00 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.